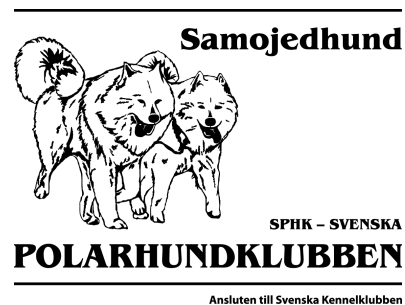

Diskussionsunderlag för översynen av **Meriteringsreler**

SPHK Samojed 2014-02-01.

Framtaget av Arbetsgruppen i samarbete med styrelsen.

Arbetet med meriteringsreglerna är nu förankrade bland våra medlemmar genom enkätinventering av åsikter och idéer. Arbetsgruppen har också uppmärksammat den diskussion som förts kring meriteringsreglerna under vår medlemsportal på FB. Vi har beaktat medlemmarnas åsikter och försökt väva in dessa i förslaget vi utarbetat kring revideringen av meriteringsreglerna. Vissa åsikter och frågetecken kring olika delar har vi valt att bemöta och förklara i materialet nedan för att skapa en begriplighet i hur arbetsgruppen har arbetat.

Våra meriteringsregler är verktyg för att driva rasförvaltningen i linje med de mål och strategier vi satt upp i RAS. De egna intressena för olika sporter/aktiviteter får aldrig styra hur vi skall utarbeta våra regelverk, utan det som skall styra hur vi jobbar med dessa regelverk är rasen. Vi skall alltid beakta vad som gynnar rasen i ett längre perspektiv både ur en pedagogisk synvinkel och ur en lägsta-krav-nivå vinkling. Vi skall värna om goda bruksprestationer och den polara överlevnadskaraktären.

Vi måste alla vara införstådda med att alla prov och tester, oavsett hur de utformas eller omformas, alltid kommer att kunna upplevas som orättvisa för enskilda individer beroende på olika individuella förutsättningar. Vi måste vid beslutsfattning ta hänsyn till vad som gynnar rasen långsiktigt och hur vi tillgodoser de önskemål som kommer in från den stora massan medlemmar i allmänhet, men med begränsningar utifrån rådande regelverk, fakta, kunskap och beprövad erfarenhet, mm. Var och en måste vara införstådd i att det inte är möjligt, korrekt eller demokratiskt att varje enskild individ får igenom alla sina egna önskemål, utan att det är rasförvaltningen och vissa kompromisser som styr mycket av resultatet.

Ändrar vi för mycket mellan varje regelrevidering så kan vi heller inte utvärdera förändringarna på ett bra och riktigt sätt och/eller hur vissa ändringar/justeringar berör rasen på längre sikt. Meriteringsreglerna skall vara ett levande dokument som vid behov justeras utifrån vad rasförvaltningen kräver. Vi skall kvalitetssäkra vår ras genom att skynda långsamt för att skapa långsiktiga och hållbara resultat.

Observera att detta förslag och underlag till diskussioner under medlemsmötet i Furudal är ett första utkast. Mötet i Furudal kommer heller inte vara beslutsfattande för ett färdigt förslag, utan det kommer vara rådgivande i vilken riktning arbetsgruppen och styrelsen skall driva det fortsatta arbetet med denna översyn. Arbetsgruppen kommer sedan att sammanträda igen efter medlemsmötet i Furudal. Sedan kommer våra centrala representanter att sammanträda med den centrala arbetsgruppen och hur mycket vi måste vika oss eller kompromissa med andra raser och diverse olika likriktningar är idag omöjligt att sia om.

Vårt förslag på meriteringsreglerna:			
Bruksklass	SE UCH	PDP	SE(POLAR)CH
1:a eller 2:a pris på DP10, DP20+, DP60 eller DP100. Alternativt 1:a pris på barmarksprov	1:a pris eller 2:a pris på DP60, eller 1:a pris på DP10	1st 1:a pris DP20+ samt 1st 1:a pris DP10 eller DP60 alternativt 2st 2.a pris DP20+ samt 2st 2:a pris DP60 eller 1 stycken 1:a pris DP10	2 st 1:a pris DP60 och 2 st 1:a pris DP20+ och 1 st 1:a pris DP10. Ett 1:a pris DP60 kan bytas mot 1st 1:a pris DP100. Samt krävs minst G på utställning efter 15 mån.
Nedan ses skillnader mot idag för respektive del.			
Även 2.a pris finns med på flera prov.	Det räcker med 2:a pris till SE UCH	Återinför DP10 som merit för PDP. 2 stycken 2:a pris kan ge PDP mot dagens krav på 1:a pris.	Inget krav på PDP innan man kan ta proven till polarhundschampionat. Proven kan tas i helt valfri ordning.

Skillnader inom de olika DP från idag till vårt förslag:

DP10

Inga skillnader alls eftersom medlemmarna överlag verkade nöjda med detta prov som det är idag, samt att vi anser att detta är en bra inkörspport för alla nya och det skall därför vara kvar på samma nivå som det tidigare har varit.

DP20+

Inför 1:a och 2:a pris.

Kravet för 2:a priset ligger på ungefär samma nivå som idag, medan kravet för 1:a priset höjs en aning. (%-satsen sänks från +20 % till +15 % av grundtiden). Dessutom korrigeras minimihastigheten från 8km/h till 10km/h för 2:a pris och till 11km/h på 1:a pris

Orsak till ändring av minimitiden är att DP20+ endast körs på kortare sprintdistanser och därmed är 8km/h en alldeles för låg hastighet. Efter att ha räknat på många tävlingar bakåt i tiden ser vi att 11km/h känns rimligt att hundarna med lätthet klarar av och att på de flesta tävlingar även i fortsättningen kommer vara just %-satsen som avgör meriteringsgränsen.

DP60

Inför 1:a och 2:a pris.

2:a priset kommer att ligga på samma nivå som dagens hastigheter, medan 1.a priset höjs en aning från 8km/h till 9km/h.

%-satsen mot grundtiderna slopas helt och endast minimihastighet kommer att gälla.

Orsaken till dessa ändringar är att vi i första hand såg i enkäten och på medlemsportalen att medlemmarna inte gillar att %-satsen finns och även om den ännu aldrig har använts så verkar den vara jobbig i mångas ögon. Därför vill vi arbeta för att ta bort den och återinföra att endast ha en minimihastighet. På så vis krävs inte heller tre fullföljande spann och det blir lättare att få fler meriteringstillfällen på denna distans, vilket medlemmarna också önskade.

Vi gör dock en liten höjning av hastigheten för att kunna erövra ett 1:a pris som krävs för SE(polar)CH medan det kommer att räcka med ett 2:a pris till både SEUCH och PDP.

DP100

Inför 1:a och 2:a pris.

1:a priset kommer att vara 20 % av grundtiden och 2:a priset 50 %.

Barmarksprov

Alternativ 1 med enspann och skrinda ändras inget.

Alternativ 2 förändras utifrån DP20+ med lite högre minimihastighet samt en liten sänkning av %-satsen.

Minimihastighet ändras alltså från 8 km/h till 11km/h och %-satsen från 20% till 15% av grundtiden.

Orsaken till ändringen är att provet skall följa sin motsvarighet på snö vad gäller tider och för att hjul rullar lättare, dvs mindre friktion, än t.ex. en släde.

Regler för varje Dragprov

DP10

1: a pris maxtid 60 minuter - minimihastighet av 10km/h. Sträcka minst 10km.

DP20+

1:a pris 15% av grundtiden samt en minimihastighet av minst 11km/h

2:a pris 20% av grundtiden samt en minimihastighet av minst 10km/h

Minst 5 startande spann och minst tre av dem skall komma i mål.

DP60

1:a pris minimihastighet 9km/h

2:a pris minimihastighet 8km/h

DP100

1:a pris 20% av grundtiden

2:a pris 50% av grundtiden

Barmark

Alternativ 1

1: a pris maxtid 60 minuter – minimihastighet av 10km/h. Sträcka minst 10km.

Alternativ 2

1:a pris 15% av grundtiden samt en minimihastighet av minst 11km/h

Övrigt:

Vi väljer att införa 2:a pris för att på det sättet få flera nivåer på proven, vilket flera av våra medlemmar har önskat.

Vi tar bort tävlingsmomentet i DP60 för att många medlemmar önskat det. Då kör man bara mot klockan är och är helt oberoende av de andra spannens både storlek och hastighet. Dessutom behöver det inte vara tre fullföljande spann eller ens tre startande spann. Genom att göra så kan vi få fler meriteringstillfällen på detta dragprov.

Vi gör också små höjningar i svårighetsgrad på vissa dragprov då medlemmar önskat det, samt även för att fortsätta följa rasens utveckling framåt i små steg. Då dessa höjningar inte skall beröra de som vill meritera mot ett utställningschampionat så kommer 2:a pris att räcka till såväl bruksklass som utställningschampionat samt även till PDP för de som vill starta en meritering mot en dragtitel. För att därefter komma vidare till polarhundschampionat kommer det att krävas lite mer, i form av 1:a pris.

Nedan kommer nu lite kommentarer kring de frågeställningar och funderingar som vi fått till oss via enkäten och medlemsportalen.

VANLIGA UPPKOMNA PÅSTÅENDEN, FRÅGER KRING MERITERINGSREGLERNA.

1).

TJÄNAR RASEN PÅ OM VI HÖJER KRAVEN FÖR UTSTÄLLNINGSMERITEN VID TILDELANDE AV POLARHUNDSCHAMPIONATET?

Utställningsmeriten kopplad till polarhundschampionatet är ämnad för att säkerställa att de hundar som tilldelas denna championatitel också är rastypiska, d.v.s. håller sig innanför rasstandarderna utan några allvarligare avvikelser. Vilket bör innebära att ett ”good” på utställning är det korrekta kravet vid tilldelande av polarhundschampionat då utställningsreglerna tydligt gör gällande att ett kvalitetspris där hunden bedöms mot rasstandarderna och där resultaten ”good”, ”very good” och ”excellent” utgör en rastypisk och mot rasstandarderna en godkänd hund.

Att införa högre krav än ”good” kommer inte vara nödvändigt för att säkerställa att hunden håller sig innanför rasstandarderna. Inte heller är det troligt att det tillföra rasen något gott då det ökar fokuseringen på utställningsresultat vilket specialklubben under många år arbetat för att skapa en mer nyanserad syn på. En hund skall självfallet vara rastypisk vid tilldelandet av ett polarhundschampionat men då dagens hundutställningar sällan utgör någon avelsutvärdering så som det en gång var tänkt, utan idag mer ofta utgör en ren sport/aktivitet kantad av show och glamour, är det oklokt att blanda in utställningsresultat i brukschampionatet i högre utsträckning än att kräva ett ”good” som symboliserar en rastypisk hund mätt mot rasstandarderna.

SPHK har sedan många år arbetat för att motverka de negativa utställningstrenderna som under många år har inverkat negativt på rasförvaltningen av våra 4:a polara raser och möjligheten att bevara rasernas bruksändamålsenliga- och arktiska överlevnadsanpassade exteriör (polara egenskaper). Utställningsbedömningen idag utgörs för ofta av godtyckligt tyckande (subjektiva bedömningar) och egna tolkningar av hur respektive domare önskar att hunden skall se ut. Allt för sällan utgår bedömningen från en för prestation och hållbarhet exceptionellt utformad hund i förhållande till det användningsområde och ursprung rasstandarderna beskriver vilket är tragiskt då Samojedhunden och övriga polara raser ju utgör uråldriga polara brukshundar, exempelvis draghundar, jakthundar eller renvallare, likaså gäller den polara överlevnadskaraktären, de polara egenskaperna.

Utställning har idag inte den betydelse den en gång hade, resultaten idag är ofta beroende av domarens eget tyckande om vad som är vackert, vem som visar hunden, vem som är ägare av hunden. Allt för få domare tar hänsyn till de anatomiska kraven för en polar brukshund, de kvaliteter i anatomin som skapar gynnsamma förutsättningar för prestation och hållbarhet vid hård fysiskt belastning under längre tid och många säsonger. Utställningar handlar idag allt för ofta om: ju mer desto bättre, där raskännetecken överdrivs och övertypas mot gränsen och däröver, vilket resulterat i hundar med överdriven exteriör som missgynnar dess funktion och hållbarhet eller vinklar och rörelsemönster som är främmande för den typ av brukshund som polarhundarna utgör.

2).

HAR DAGENS MERITERINGSREGLER OCH KRAV FÖRÄNDRAT RASEN UTSEENDEMÄSSIGT?

För att kunna analysera denna fråga så nära sanningen som möjligt så måste man först studera rastypen hos ursprungshundarna och de första generationerna efter dem (se underlag för detta på rasklubbens hemsida, PDF-filen "Samojedhunden genom tiderna"). Hur såg de ut och vilken typ uppvisade de i sin helhet? Man bör också vara medveten om vad som skapade dessa hundar. Att det var kraven på en brukshund som skapade rasen, krav på en anatomi som understödjer uthållighet och snabbhet. Det handlade om jakt- och draghundar och även mer sentida i historien även på vissa platser om renvallande hundar, oavsett arbetsområde så skulle hundarna klara av att arbeta fysiskt många timmar varje dag.

En stor del av raspopulationen upplevs av många entusiaster ha under åren transformerats/förändrats till något samojeden aldrig varit och den har samtidigt där också tappat sin funktionsduglighet i anatomin. Kanske på grund av övertypning och godtycklighet, subjektiva tyckenande om vad människor upplever som vackert istället för vad som visar sig funktionellt. Sedan bruksproven introduceras har vi börjat se en återrehabilitering av en viss del av raspopulationen mot det utseende som rasstandarderna i grunden beskrev, den rastyp som skapade samojedhunden. Bruksproven har hjälpt till att hämma förändringen samt påbörja en återrehabilitering av vissa delar av rasen genom att väcka kunskapen och intresset för vilken anatomi som gynnar hundens karaktäristiska funktionsområde, prestation, uthållighet och fart samt dess polara överlevnadskaraktärer. De komponenter som utgör en historisk förutsättning för en arktisk spets existens.

Bruksproven är ännu så pass lågt ställda att provdagen i sig kanske inte utkristalliserar den perfekta polarbrukshunden, men de ger ägaren en möjlighet att utvärdera sin hund under resan dit. Under de månader och år de tränar sin hund ges gott om tillfällen där ägaren får möjlighet att se sin hund i arbete under lång tid, olika sträckningar och under olika väderlekar. Den erfarna mena ofta att först när hunden har arbetat hårt under lång tid och börjar bli fysiskt riktigt trött utkristalliserar anatomin/exteriörens brister och fördelar, likaså gäller även de mentala bruksegenskaperna som framåtanda, mm.

3).

ÄR SAMOJEDEN EN "LÅNGSAM" DRAGHUND SOM BARA SKALL TRAVA?

Många av debatterna kring samojeden som draghund handlar ofta om rasens förmåga att komma upp i fart/hastighet. Vissa vill gärna påstå att samojeden inte är någon sprinter eller galoppör utan en långsam travare. När man resonerar på detta sätt bör man ställa sig frågan vart vill man komma med detta påstående? Vad tjänar rasen på att vara "långsam"? Var det verkligen en "långsam" hund som polarfolken i Sibirien hade nytta av? O.s.v.

Samojedhunden tillhör arten tamhund och har därför vissa grundläggande fysiologiska funktioner. Så som att kunna röra sig i olika gångarter, vilket en naturligt utformat hund (en ur-hund) skall kunna göra lätt och smidigt beroende på situation och ändamål med förflyttningen. Alla naturligt utformade hundar använder den gångart som passar uppgiften bäst. Samojedhunden är varken mer eller mindre galoppör eller travare än någon annan ur-hundsras. Likaså gäller också för de övriga gångarterna som bland annat skritt och passgång och en mängd mellan gångarter. Här kan vi jämföra med vargen och dess byggnad, ett djur som använder samtliga gångarter precis som arten tamhund gör beroende på situation. En naturlig hundras som en Samojedhund och övriga polara och subpolara spetsar rör sig lätt, vägvinnande och energisnålt i alla gångarter och anpassar valet av gångart efter behovet (tempo, terräng, distans, mm). Trav är en uthållig gångart och nyttjas av både vargen och tamhunden vid

längre förflyttningar. Galopp används vid högre hastighet under kortare sträckor (ex: +-10km). Exempelvis är våra dagars sprinttävlingar på en eller ett par mil att anses som korta sträckor, varför det varken är konstigt eller felaktigt att våra Samojejer galopperar större delar av dessa sträckor. Under ett lopp ses hundarna variera sina gångarter mellan trav, galopp, passgång, samt en mängd mellanlägen och halvgångarter om vartannat beroende på tillfällig trötthet och energinivå.

I samojedhundens standard har man likväl som i de flesta andra rasers standard skrivit under rörelser att det är en travare, vilket fått allt för många människor att missuppfatta detta. Samojedhunden är i grunden en tamhund och bara för att vi ger den ett rasnamn kan vi inte ta ifrån dem det faktum att de har vissa grundläggande fysiologiska funktioner gemensamt med den art de i grunden tillhör. På grund av denna definition i rasstandard där man valt att endast ange ett av en mängd olika gångarter som hör arten och rasen till är det lätt till att vissa människor idag inte förstår att även en galopperande samojed i hög hastighet är naturligt och lika riktigt som en travare eller passgångare. Däremot inte sagt att Samojeden skall avlas extremt mot en vindhundskropp som genom selektiv avel är extremt utformad för enormt höga galopperande hastigheter. Att det i Samojedhundens rasstandard står att samojeden är en travare bör läsas utifrån den aspekten att den i utställningsringen visas i trav, INTE att den bara har EN gångart. Man kan inte genom selektiv avel avla bort de andra gångarterna och göra en hund till BARA en travare eller BARA en galoppör.

Om vi nu tittar historiskt på dessa hundar så var det ju snabba, spänstiga hundar som var tvungna att kunna röra sig i varierat tempo i olika gångarter likväl som att klara av att galoppa i mycket höga hastigheter under långa sträckor både för att utföra sina arbetsuppgifter likväl som för att jaga och fälla bytesdjur för egen överlevnad. Vissa tider på året var det brukligt bland en del av folken som höll dessa hundar uppe i Sibirien att släppa sina hundar lösa och överlämna hundarnas matförsörjning till dem själva, särskilt förekom detta vid kärva rider då tillgången på mat var begränsad. På vissa områden i Sibirien går hundarna än i dag året om lösa och tar vara på sig själva. Vid tillfällen då detta skedde sågs hundarna ofta jaga i flock och fälla sina byten. För att kunna fungera som jakthund på allt slags vilt från isbjörn, vildren ner till fågel och ekorre krävdes det en välutvecklad förmåga att komma upp i höga galopperande hastigheter och sedan klara av att förfölja ett villebråd under en längre tid i samma hastighet. Att spåra upp och lokalisera villebrådet krävde också god uthållighet och kanske flera dagars arbete. Likaså så krävde funktionen som renvallare att dessa hundar var kapabla att komma upp i lika höga hastigheter som en skenande ren eller renflock. Renens topphastigheter ligger på runt 50-60 km/h (<http://www.jagarnasriksforbund.se/hjordtdjur.php> = källa till övriga hjordtdjurs topphastigheter att jämföra med). Om vi härtill också lägger vetskapen om att dessa hundar användes kombinerat som jakt- och draghundar där man inledningsvis använde hundar som transportmedel ut till jaktmarkerna där hundarna troligtvis rörde sig i relativt snabbt och uthålligt trav under långa sträckor för att sedan när hundarna fått upp vittringen på ett villebråd låta dem fortfarande förspända framför släden i hög fart galopperande jaga ikapp och driva villebrådet över mycket långa sträckor för att slutligen släppas lösa för att vara behjälpliga i den avslutande delen av jakten (vilket K. Nosiloff berättar om i en artikel efter sin resa i Sibirien 1895 där han fått följa med samojediska folk ut på denna typ av jakttur), så talar detta om för oss att de samojediska folken var beroende av snabblöpande både jakt- och draghundar. Även vår svenska kynolog som reste genom Sibirien i slutet av 1800-talet och beskrev de förekommande hundtyperna berättar i sina texter om hur även de renskötande folken färdades med hundspann ut till sin renar och hem igen, han skriver bland annat att ett flertal hundar ofta spändes framför den lätta släden och sedan satte hundarna av i full galopp ut mot renområdena. Med denna vetskap bör det vara tydligt att den som påstår att Samojedhunden ”endast” skall vara en ”långsam” travare inte medveten om dessa hundars historia och användningsområden. Även i trav skall samojeden kunna gå i relativt höga hastigheter. Att trava i 15km/h eller däröver skall inte vara några större svårigheter för en vältränad och korrekt byggd hund. Trav är inte en långsam gångart utan en uthållig gångart som tillåter hunddjuret att förflytta sig över mycket långa distanser i gott tempo.

Att det nu i dagsläget är så att det förekommer en stor mängd samojedhundar som varken fysiskt eller mentalt är kapabla till att fungera som uthålliga och snabba draghundar är ett faktum och bevis på att rasen har problem med sin anatomiska konstruktion och mentala arbetsegenskaper, ett förfall från den arbetande polarhunden. Mycket kan härledas till exteriör overtypning och att de anatomiska egenskaperna och arbetsmentaliteten hos brukshunden inte tillvaratagits i tillräckligt stor utsträckning i aveln. Att vi idag inom rasen upplever en tydlig splittring och att vi har ett relativt fåtal riktigt duktiga brukshundar är ett allvarligt tecken på att rasen fortfarande behöver hjälp att restaureras genom rasklubbens vidtagna åtgärder för att återskapa den spänstiga, varken för tunga eller kompakta, ursprungstypen som är kapabel till otrolig fysisk och mental uthållighet och naturligt höga hastigheter.

Träningen är också en stor bidragande orsak till om hundarna kommer att utveckla sin förmåga till högre hastigheter eller inte. Först och främst behöver hunden en gynnsam anatomi men sedan krävs det rätt och omsorgsfull träning för att hunden skall utveckla sina förmågor. Ett spann blir aldrig bättre än förarens förmåga att forma och träna det. Likväl som hundarna behöver träning så behöver också föraren träning och utbildning för att kunna skapa goda resultat. Tränar man sprint och lär hundarna att hålla en högre hastighet så kommer de också att göra detta, tränar man långdistans och därmed en något lägre hastighet så kommer hundarna att hålla en något lägre hastighet. Med andra ord så handlar det om att träna hastighet om man vill ha en högre hastighet på sitt spann. Som man brukar säga när det gäller utbildning inom försvarsmakten ”man övar som man krigar och man krigar som man övar”, samma princip gäller även i hundträningen ”man tränar som man tävlar och man tävlar som man tränar”, hundarna kommer att hålla den hastighet de är lärda.

Men i debatten kring Samojedhunden som snabbloppande sprinthund bör också nämnas att självklart bör inte Samojeden avlas till att bli lika snabb som vissa av dagens extrema sprinttävlingshundar. Det är absolut inte på detta sätt samojedhunden bör utvecklas, men däremot bör dagens samojedhund kunna stå sig väl i konkurrensen även på sprinttävlingar i sin egen B-hundsklass, det vill säga i förhållande till exempelvis Grönlandshund och Alaskan Malamute. Sett ur ett historiskt perspektiv och sett till att samojeden är en lättare/tunnare hund än dessa två ovan nämnda raser gör också gällande att en typisk Samojedhund också bör vara något snabbare än dessa tack vare den mer spänstiga karaktären hos Samojedhunden.

Något var och en bör fråga sig är varför man klagar på och nedvärderar duktiga draghundar? Varför är man istället inte glad över och stolt över att vi har individer i rasen som kan uppvisa goda prestationer och bra tider? Varför gläds vi inte åt varandras fina prestationer? Beror det på att vi missunnar någon annan det som våra egna hundar inte klarar av? Vi skall vara glada och stolta över att vi har individer i rasen som uppmärksammar och marknadsför rasen genom goda prestationer inom olika bruksgrenar, inte draghundssporten undantagen.

4).

SAMOJEDEN ÄR INTE BARA EN DRAGHUND. FRÅN BÖRJAN VAR DET EN RENVALLARE.

Detta är ett påstående som allt som oftast dyker upp i diskussioner kring Samojedhundens vara eller inte vara. För att utesluta vidare sakfel och missuppfattningar vad det gäller fakta kring rasens ursprung presenterar vi här nedan en beskrivning av rasens historiska bruksområden. Detta presenteras enbart för att dela den fakta som finns kring detta till rasintressenter. Detta stycke är inte menat som en argumentation om vad någon tycker eller vill att rasen skall vara utan en ren faktabeskrivning.

De slutsatser vi kan dra av den historiska kartläggningen är att det användningsområde som rasstandard anger, draghunden/slådhunden, inte är så tokigt. Historiska fakta gör gällande att draghunden är ett urgammalt användningsområde (daterat genom arkeologiska fynd till i vart fall 7.000 år gammalt användningsområde i Sibirien), även om jakthunden är det äldsta, så var det just funktionen som draghund som gjorde dem intressanta för västvärlden. I och med detta är rasklubben också rätt ute med att ha arbetat fram ett bruksprov för rasen i form av olika dragtester. Inte heller kan det ur ett historiskt bevarandeperspektiv vara felaktigt att ha den fungerande draghunden, inom ramen för rasstandard, som ett av många viktigt avelsmål både vad det gäller egenskaper och exteriör.

Att vissa forskare vill härleda starten av domesticeringsprocessen av renen till så långt tillbaka som 3000 år (dock anser andra forskare att startdatumet är mer sentida än så) betyder inte att människan höll något större antal renar. I början handlade det om enstaka exemplar som exempelvis tämjda lockrenar (observera formen, tämjd INTE domesticerad) att använda vid vildrensjakten. Sedan kom också användningen av mjölkrenar, ridrenar och bruket av renen som dragdjur. Här kan vi nog med stor sannolikhet dra slutsatsen att detta innebar att behovet av renvallande hundar inte förekom förrän så sent som då dessa folkgrupper började hålla sig med domesticerade renar i större hjordar, vilket är det slutgiltiga resultatet av renens domesticering. Att tämja en djurart är en sak men att domesticera en art är ett projekt som kräver hårt arbete och många, kanske tusentals, generationer. Man har gjort sentida experiment med att försöka återskapa domesticering av vildrenen men alla dessa försök har misslyckats. Från detta drar forskarna slutsatserna att renen är bland de svåraste arter att domesticera, kanske på grund av deras vandrande levnadssätt, m.m. Även detta bör tyda på att domesticeringen av renen troligtvis gick mycket långsamt.

I och med detta kan vi också dra slutsatsen att de renvallande hundarna som också förekom på sina håll i Sibirien runt sekelskiftet 1800-1900-talet är en förhållandevis sen företeelse i historien. Historieböckerna vittnar också om att den traditionella kvantitativa renhållning i Sibirien är en företeelse med start så sent som på 1600-1700-talet. Först när den kvantitativa renhållningen kom igång på allvar blev man beroende av renvallande hundar, vilka mest troligt utvecklades ur de gamla jakt- och draghundarna.

Något som också är intressant att fundera över i ett rasförvaltningshänseende är att om man vill hänföra vallhunden till rasens ursprungliga uppgift, förordar man då också det utseende som är typiskt för och även en förutsättning för renvallande spetsar i arbete? En lätt men stark/hållbar, smidig och rörlig kroppsbyggnad (en snabb, kvick, smidig, spänstig hund)? Tunga, grova hundar med tunga huvuden och breda, stora, maffiga fronter är anatomiska defekter som skulle göra hunden mindre lämplig som vallhund under längre tid i vardagligt bruk. I och med att hunden blir långsammare, mindre smidig, uthållig, mindre vital samt i och med den grövre/tyngre byggnaden blir de fortare trötta och drar lättare på sig förslitningsskador som i sig gör hunden ogynnsamt konstruerad för detta arbete. Här kan vi exempelvis titta på Bordercolliens konstruktion och byggnad: en lätt, relativt luftig och smidig hund som är fenomenalt anpassad för uthålligt vallhundsarbete under lång tid. Vi kan också jämföra med en av de tre registrerade lapphundsraserna, lapsk vallhund som är betydligt mer bevarad och ändamålsenligt utformad för sitt ursprungliga arbete som renvallare än vad både den svenska och den finska lapphunden av idag är.

Vilket ursprungligt användningsområde vi än väljer att tro på så handlar det än dock om en sunt byggd hund med en funktionell konstruktion som understödjer dess bruksområde. Både draghunden, jakthunden och renvallaren tjänar på en kropp som varken är tung eller grov i byggnad då detta inte möjliggör fart och uthållighet. Tänk dig en renvallare som inte klarar av att jaga ikapp och mota en skenande ren i hög fart över mycket stora avstånd eller en jakthund som inte klarar av att söka, lokalisera villebrådet i ett gott tempo under många timmar varje dag för att sedan jaga ikapp och driva en hjort i hög fart. Eller en hund spänd framför en släde som samtidigt som den transporterar ut

sin ägare till jaktmarken fortfarande förspänd framför en släde inte klarar av att lokalisera, jaga ikapp och driva viltet med släde och förare bakom sig? Skulle hundar som inte var kapabla till höga hastigheter, uthålligt under lång tid varit användbara för lokalbefolkningen i Sibirien som draghund, jakthund eller renvallare? Är det då verkligen fel att vissa hundar blir snabbare än andra (återrehabiliteras mot rasens ursprung)?

5).

VARFÖR ÄR INTE DP20+ MERITERANDE FÖR SEUCH?

För att det är helt tävlingsbaserat och det är inte tävlingen som skall testa hunden för ett SEUCH. Det blir ett bättre test om hunden körs ensam eller på en lite längre distans än DP20+ för att kunna få sina meriter. Medlemmarna önskar meriteringar till SEUCH utan tävlingsdel och det blir det om DP10 och DP60 är de prov som gäller. DP60 är idag ett prov/test med en %-tid, men detta har aldrig använts hittills utan det är minimitiden som styr om hundarna blivit godkända för meritering eller inte. Men enligt det nya förslaget kommer även %-satsen att tas bort från DP60 och därmed göra meriteringen på den distansen till ett test enbart mot tid och helt oberoende av de andra spannen/deltagarna. Enligt RAS har vi som mål att få fler att genomföra DP60 och detta blir ett bidrag till det. Det är en viktig del i rasen och dess utvärdering.

6).

VARFÖR KAN VI INTE MERITERA MOT SIBERIAN HUSKY?

Visst kanske det kan ge fler meriteringstillfällen om man bara tittar på den aspekten, men hur ger bara fler meriteringstillfällen en fördel för vår ras? Skall vi vara beroende av hur andra raser utvecklas och hur deras utveckling ser ut? Är det rimligt? Tjänar vår ras på det? Samt kan detta gagna flertalet medlemmar? Räknar man enligt gamla systemet som fanns på detta så är det ett fåtal spannsom skulle klara detta idag och vad ger det för den stora massan? För att på bästa sätt följa vår ras och dess utveckling och kunna utvärdera det på ett bra sätt tjänar samojeden mest troligt bäst på att hålla sig inom sin egen grupp, B, vid DP20+ meritering.

7).

HAR ELLER KAN BRUKSPROVEN FÖRÄNDRA RASENS UTSEENDE OCH GÖRA DEM TILL HÖGBENTA GALLOPPÖRER?

Idag lider delar av raspopulationen i stort av måttlig till kraftig lågställthet i förhållande till vad rasstandarden förordar. Rasstandarden frågar efter en hund vars framben är något längre än vad bröstkorgen är djup vilket innebär en något högställd hundtyp i förhållande till de flesta andra raser vars proportioner ofta är 50/50 mellan benlängd och bröstkorgens djup. Raser med mer än 50 % ben av den totala höjden kategoriseras generellt som högställda hundraser inom kynologin. Det är viktigt att komma ihåg att Samojedhunden enligt sin rasstandard är en så kallad högställd hundtyp och hundar med förhållandet 50/50 anses vara normallångbenta. Här är det viktigt att komma ihåg att proportionerna som anges i rasstandarden gäller en vuxen hund 4-6 år, en ung hund bör vara betydligt mer högställd för att hålla rätt proportioner i vuxen ålder. Proportionerna förändras alltså eftersom hunden växer, exempelvis blir bröstkorgen både djupare och bredare samtidigt som extremiteterna är de första delarna på en hund som avstannar i tillväxt. Hundar växer först på höjden sedan på djupet, längden och bredden.

Att samojeden på grund av bruksproven skulle kunna transformeras från en urhund med ett naturligt rörelsemönster, där samtliga gångarter och tempoväxlingar hör till rastypen, till en anatomiskt

extrem galoppörs konstruktion är i dagsläget helt orimligt. Detta skulle i sådana fall bland annat innebära att hundarna skulle få krökta ryggrader (konvexa) och kraftigt sluttande bäcken, dvs en exteriör likt vindhundarna. Det är i dagsläget inte realistiskt att tro att våra samojeder ligger i riskzonen för att transformeras på detta sätt på grund av våra bruksprov, detta då ingen annan av de snabbare draghundarna heller ligger i den riskzonen idag.

8).

OM VI GÖR SI ELLER SÅ, SÅ KOMMER DET LEDA TILL FLER MERITERINGSTILLFÄLLEN.

Behövs det verkligen fler tillfällen då det under 2013 var meriteringstillfällen på sex olika platser i landet och det fanns 18 olika startmöjligheter att göra. Om vi tar bort tävlingsmomentet på DP60 kan vi erbjuda fler meriteringstillfällen på DP60 efter vad de olika arrangörerna erbjuder. DP10 erbjuder vi redan många av. DP20+ måste läggas ut med eftertanke vad gäller antal då detta prov skall tas i god konkurrens och kan därför inte läggas ut för många under en säsong. Det förslaget vi har lagt kommer att ge fler möjligheter till just DP60. DP10 har vi som sagts redan många tillfällen av, och DP20+ redan idag ligger på en rimlig nivå.

9).

DET BLIR ORÄTTVIST NÄR FÖRARE SPRINGER VID SLÄDEN!

Inga prov oavsett utformning kommer att kunna bli helt rättvisa, detta måste vi acceptera och vara medvetna om. Vill någon optimera sina möjligheter kommer det alltid att finnas möjligheter för den påhittige eller den extremt atletiske föraren. Och självklart är det naturligt att nästan alla slädförare hjälper sina hundar vid uppförsbackar och tungt före, men största delen av tiden utgör normalt sett de flesta förare än dock en draglast när de står på släden och åker. I nordisk stil kompenseras den draglast som föraren utgör av vikt i pulkan. Räknar man ut den procentuella draglasten som blir per hund i slädstil (med utgångsläge i en normalförare på ca 75 kg och en släde på ca 15 kg) blir den högre per hund än den draglast som viktmässigt gäller för pulkaförarna i nordiskstil. Inga prov/tester är vattentäta eller helt rättvisa hur vi än utformar proven, beroende på personliga förutsättningar, och skall så också betraktas. Våra prov och tester skall ses som verktyg och morötter till goda prestationer med våra hundar. Men vi måste komma ihåg att det inte är provdagen i sig som verkligen testar hunden, utan det är resan dit. Föraren/ägaren som kört hunden regelbundet under flera säsonger vet vad denna har i sin hund, fördelar och brister, oavsett hur det går på provdagen. Skulle vi börja detaljstyra regelverken med regler om hur föraren skall bete sig på släden bakom hundarna, slädens vikt och utformning mm så kommer det snart inte att vara roligt längre då det blir allt för byråkratiskt och regelstyrt. **Vi skall komma ihåg att vi aldrig får glömma bort att det viktigaste är att vi har roligt tillsammans med våra hundar.**

Detta svar gäller också diskussionerna om släde på DP10 är rättvist och testar hunden. Att erbjuda släde vid meritering på DP10 är ur den pedagogiska synvinkeln för att den som inte kan åka skidor också skall känna att denne har en möjlighet att klara detta prov med sin hund då det bl.a. är sammankopplat med utställningsverksamheten.

10).

VARFÖR SKALL SAMOJEDEN KLARA FLER ANTAL PROV ÄN DE ÖVRIGA RASERNA FÖR TILLDELANDE AV SE(POLAR)CH?

Samojeden var först ut med denna titel så varför skall vi då backa och börja kräva mindre? Varför har inte övriga raser hängt på och ställt samma krav och kvalitetsmål över en längre tid? Det får aldrig handla om snabba titlar utan vi skall värna om att pröva hundarna under längre tid. Det får heller inte handla om pengar och att championatet skall vara så billigt som möjligt. Börjar vi tänka i dessa banor börjar det bli risk för titelhysteri och människor glömmer bort att se hundens kvalitéer istället för titlarna.

Om man ytterligare vill se hur väl vissa hundar har presterat i det långa loppet så kan man också gå in på SKK hunddata och se om den aktuella hunden bara har ett godkänt prov eller ett flertal godkända prov utöver det som krävs för en titel. Ett stort antal godkända prov visar ju på att en hund kunnat bli champion flera gånger om, och att den håller säsong efter säsong vilket vi ju vill att våra brukshundar skall göra. Vi vill ju inte att en hund skall visa arbetsanda bara när den är ung, under en eller ett par säsonger, utan över en längre tid. När hunden är 5-6 år skall den vara på topp, den skall vara i sitt esse! Idag hör vi talas om hundar som börjar tackla av vid denna ålder eller till och med tidigare ibland, vilket är beklagligt för hållbarheten hos brukshunden. Både anatomiskt och egenskapsmässigt vill vi ju att hunden skall hålla länge, under flera säsonger och långt upp i åren. Fler antal prov som krav för tilldelandet SE(polar)CH gynnar hundar som håller längre. Även antalet som nu gäller, 5 delprov, är lågt ställt då det kan tas under så kort tid som inom ramen för 2 säsonger av den flitige.

11).

ÅLDER PÅ FÖRARE?

Det har väckts en debatt kring detta och rasklubben tar med sig frågan till SPHK C.

12).

VARFÖR KAN VI INTE TA BORT TÄVLINGSMOMENTET VID ALLA PROV?

De två prov som är kopplade till utställningsmeriterna blir om vårt förslag går igenom återigen INTE tävlingsbaserade utan kommer då att utgöra rena prov/tester med standardiserade fasta tider som minimikrav. För att ta ett polarhundschampionat kommer det även fortsättningsvis att krävas att ett prov är taget i konkurrenssammanhang då det utkristalliserar och skiljer hundarnas kapaciteter något från varandra vilket bör vara en självklarhet vid tilldelandet av ett championat. Ett championat är ju inte en titel som alla hundar skall ha rätt att bära utan en titel som de hundar som är bättre än genomsnittet skall ha möjlighet att erövra. Allt eftersom rehabiliteringen av samojedens bruksegenskaper (både anatomiskt och egenskapsmässigt) går framåt bidrar dessa konkurrensprov till att också minimikraven höjs i takt med att rasen som population ökar i kvalitet. Detta leder till att tilldelandet av ett championat följer den linje man bör gå efter när man utformar ett system där man kynologiskt önskar öka, förbättra, återskapa, reparera och rehabilitera egenskaper hos en raspopulation över lång tid och där man väljer att gynna och framhålla de hundar som är bättre än genomsnittet och inte bara de toppbästa (ex: de tre bästa eller den bästa) vilket skulle ge ett för litet avelsurval.

Då Samojedhundens bruksanlag fortfarande utgör ett rehabiliteringsprojekt där populationen kommit en bit på väg, men fortfarande har långt kvar att gå, räcker det inte med att enbart jobba efter fasta meriteringstider då ett sådant system i bästa fall kan utgöra förutsättningar att bevara den nivå av

egenskaper vi har idag. Vill vi öka och förbättra/rehabilitera egenskaper är ett konkurrenssystem med inte allt för höga krav grundat på %-satser det bästa tänkbara då minimikraven successivt följer rasens utveckling.

13).

MAN BORDE INTE HÖFTA TID OM BANAN ÄR LÄNGRE ÄN 10 KM PÅ DP10.

Detta är ett felaktigt påstående då vi aldrig ”höftar till” tiden utan följer den motion som togs av samojeds årsmöte för ett par år sedan. Man förlänger tiden efter hur lång sträckan är extra. Detta för att arrangörerna skall slippa ha fler funktionärer eller att måsta klara att göra en bana som är exakt 10km.

14).

DET ÄR FÖR SVÅRT ATT TA MERIT I NORDISKSTIL FRAMFÖRALLT MOT SLÄDARNA.

Det har ännu inte hänt att det har varit sammanslagning av klasserna nordiskt och släde i meriteringssammanhang. En diskussion kanske skall tas om denna del skall stå kvar i reglerna som en möjlighet eller inte just om det är för få startande? Tar vi bort denna möjlighet i reglerna så stänger vi ju också dörrar för att ge nordiska förare möjlighet att meritera vid för få anmälningar. Vill vi verkligen stänga dessa dörrar?

Det är faktiskt inte omöjligt, även om det kräver lite skidåkningstekniksträning, att ta meriterna i nordisk stil utan större bekymmer. Det finns många som gjort det om vi tittar tillbaka i tiden och detta utan större problem. Om tävlingsdelen försvinner i DP60 finns inte bekymret att de måste vara tre nordiska ekipage i mål för att meritera i egen klass eller risken att få köra mot släde om för få nordiska ekipage är anmälda. I och med detta kommer hundarna endast att testas mot klockan.

15).

DET FÅR INTE BLI EN MATERIALSPORT.

Till viss del är redan de flesta hundsporter det redan (drag, utställning, bruks, agility, mm). Men man behöver absolut inte ha det senaste för att meritera eller vinna utan det går bra med begagnade saker, både gällande pulka och släde, och dessa kan man få tag i för en ganska billig peng. I slutänden är det inte utrustningen som avgör om det blir meritering, utan det är ju hundarna.

Visst väger en träsläde mer än de nyare slädarna men det är ändå marginellt i förhållande till om hunden skall klara en meritering eller inte.

Svaret på fråga 8 går också att implementera även här.

16).

VARFÖR ÄR BRUKSPROVEN KOPPLADE TILL UTSTÄLLNINGSMERITERNA?

Denna frågeställning utgör ofta en stor del av de diskussioner som förs kring rasens meriteringssystem. Vissa känner sig blockerade i sin utställningssport av dessa regler. En stor missuppfattning som råder är påståenden som exempelvis att dessa regler skulle vara till för att gynna draghundssportarnas särintressen, vilket självfallet aldrig har varit en grund till dessa regler. Grundorsaken till varför man valt att lägga bruksprov kopplade till utställningen är för att minimera

riskerna att hundar döms fram och tilldelas en massa meriter på allt mer extrema grunder skapade genom subjektiva tyckanden om vad som är vackert, istället för efter bedömningar av vad som är korrekt för en arbetande polarhund. Rasstandardens beskrivning av de ändamålsenliga anatomiska kraven hos en polarhund tilldelas allt oftast en för liten betydelse i den subjektiva bedömningen. Bruksproven kopplat till utställningsverksamheten skapar en mer nyanserad syn på utställningsmeriterna. Ett championat bör inte vara urvalskriterier vid avel då det i allt för stor utsträckning bygger på subjektiva tyckanden. Bruksproven kopplade till utställningsverksamheten utgör idag också en annan viktig komponent. Det utgör en inkörsport till att skapa ett intresse hos Samojedhundsägare att bruka sina hundar till fysiskt arbete och därmed gynnar vi hundvälfärden då hundarna i allt större utsträckning ges möjlighet att få utlopp för sitt rörelsebehov och används till det som den en gång var tänkt att användas till.

17).

GAMLA MERITER SKALL TILLGODORÄKNAS I NYTT SYSTEM.

Självklart! Övergångsregler måste ju finnas för det. Även de som tagit prov i sk fel ordning skall tillgodoräknas dessa i rätt ordning sedan.

18). **MAN BORDE INTE BEHÖVA LICENS OCH GRÖNTKORT FÖR DP10.**

Licensen är en försäkring och händer det något så bör alla i spåren ha en licens för att kunna tävla officiellt. DP10 är en officiell meritering så därför bör man ha licens för att kunna köra.

Grönt kort är ju till för både hunden, föraren och de övriga förarna som finns i spåret samtidigt. Genom att ha grönt kort innebär det också att man har kunskap om reglerna för vad man får och inte får göra under prov/ tävling. Det är ju en klar fördel för alla som befinner sig i spåret (både det aktuella ekipaget och dess medmeriterande ekipage) att man måste ha kunskaperna om hur man skall bete sig i spåret och mot övriga deltagare (vid exempelvis omkörningar mm) innan man får starta.

19).

VIKTEN I PULKAN VID DP10 BÖR VARA PROCENTUELL ISTÄLLET FÖR FAST.

Detta är en fråga vi skall lyfta till SPHK C igen då det är ett bättre och rättvisare system som inte heller styr vår ras mot tyngre modeller av hundar då dessa gynnas av de fasta vikterna idag.

20).

MAN BORDE HA FLER STARTGRUPPER PÅ TÄVLING FÖR DE MINDRE RUTINERADE.

I Furudal har vi de senaste åren erbjudit en nybörjarklass (motionsklass) men ingen har tagit chansen att utnyttja denna utan alla, både nybörjare och rutinerade, väljer istället att anmäla sig till tävlingen och den meriterande klassen. Vi kan inte ha flera olika startgrupper i den meriterande klassen eftersom det är en meritering vi talar om. Men man kan ju kanske överväga att lägga startordningen så att de som känner sig lite nervösa och orutinerade slipper bli omkörda av så många som det kan bli om de får starta tidigt i ett stort startfält. Vilket alla som varit nybörjare säkerligen vet om att det kan kännas tufft när man är ny och lite osäker vid omkörningar.

21).

VARFÖR KAN MAN INTE MERITERA I LINKLASS (UTAN PULKA OCH VIKT)?

Vem meriterar vi då? Föraren? Hunden behöver ju då inte ens dra föraren utan kan ju gå bredvid eller gå med slak lina hela vägen runt. Lina är och bör vara en skojig tävlings- och aktivitetsgren.

22).

JÄMFÖRELSER MED AM/GRL I MERITERINGSREGLERNA BÅDE GÄLLANDE DP100, SAMKÖRNING, DP10 OCH 1.:A PRIS OCH 2.:A PRIS.

Samojeden skiljer sig ju något från de övriga raserna i B-gruppen i byggnation, Samojeden är både en mindre, lättare och snabbare hundtyp än Grönlandshund och Alaskan malamute, men ändå inte lika snabb som Siberian husky. Detta sätter Samojedhunden i ett dilemma då den är något mellanting och inte kan likställas med de tyngre hundarna vid meritering och rasförvaltning. Vad deras rasklubbar har satt för krav för sina meriteringar bör inte beröra samojeden.

Om vi t.ex. ser på DP10 så har vi kvar den tidsgräns vi alltid haft där och kallar det 1:a pris medan AM och Grönlandshund har sänkt sina tidsgränser och kräver att det tar max 55 min för ett 1:a pris och på det sättet blir 60 min ett 2:a pris. Skall vi ändra så det blir 2:a pris blir ju tiden kortare och de flesta av våra medlemmar verkar ju tycka detta prov är bra som det är.

Vi kanske inte skall titta så mycket på de andras rasernas prov utan koncentrera oss på vår egen ras och vad som gynnar rasförvaltningen av Samojedhunden i ett längre perspektiv. Vi ser redan ett problem med att delar av populationen idag är betydligt tyngre och grövre än rasen från början var menad att vara. Viktangivelsen i den tidigare svenska rasstandard var 16-20 kilo för tikar och 20-25 kg för hanhundar och då med en högre tillåten mankhöjd, med andra ord en ganska lätt hundtyp.